

Nro. 41.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Adult Bétsből, Pénteken Május 23-ik napján
1806-ik esztendőben.

Német Birodalom.

Az Eszaki Német tartományok a' viszontagságoknak éppen azon pontjokra jutottak, a' melyre egy lehet hogy sokak keserves szemekkel fognak még késő esztendőknék eltelések után is vissza tekinteni. A' Pruszsus Regimentek között néme-lyek, egy Aprilis 30-kán *Potzdamban* tartatott igen fontos Kabinétomi Statustanátskozás után, tsak hamar úthoz kezdték magokat készíteni, és Május 3-kán valósággal is megindultak a' *Sued-Pomeraniai* szélek felé, a' mellyeknek többek is fognak utánnok nyomólni. Az öreg Marschal *Möllendorf* is elútazott már ugyantsak arra felé, azért (de e' még tsak hallomás), hogy fő vezértőlők legyen

az oda rendeltetve lévő Pruszsus armadiának. Mint még megvalóságosúlható hírt tsak ugy írják azt is, hogy a' Pruszsus seregek mind ezek mellett a' nagy készülétek mellett is bé nem fognának lépni a' Swéd-Pomerániai határokra addig, míg a' Swéd Királytól végső választ nem veszen a' Pruszsus Király, egy levelére, a' mellyet ugyan, igen barátságos hanem fontos kifejezésekkel készített és végső-képpen küldött hozzá. Berlinből Petersburgba is, 's onnan meg vissza, még szünetlen jönnek-mennek a' Kurirok.

Berlin Május 6-kán. Hogy a' hadakozásnak valóságos kiütését elkerülhesse Országlószékünk, ujjabban bizonyos nyilatkozatásokat terjesztetett az Angliái Országlószék eleibe, a' melly dologban még két rendbéli tanátskozásokat tartta Minister Gr. *Haugwitz* az Anglus Követtel *Jackson* urral, de a' ki mind ezekre nézve is meg nem változtató azon határozását, hogy *Berlint* Május' 5-kén ide hagygya. — A' Frantzia Követ is gyakran tanátskozik *Haugwitz* Ministertel, és szünetlen jönnek mennek Párisból 's megviszsa a' Kurirok.

A' *Ménusi Frankfurtból* Május' 11-kén. A' mint halljuk, az *Essen*, *Werden* és *Elten* nevü helységek és Distriktusok is, a' mellyek eddig Pruszsziának birtokában voltak, ennek egygyezésével a' *Bergi* és *Cleveni* Hertzegséghez tsatoltatnak. Hasonlót hallunk a' *Nassaui* Ház tartományának némely végheleiről is, de a' mellyekért ezen Fejedelmi Ház más felé fogna jó módon kielégíteni.

A' Swéd-Pomerániában és Rügen szigetén községes felkelés vétetődött munkába, a' melly szerint minden férjfi személyek a' 19 esztendőstől fogva a' 26-tosokig felirattatván, fegyvert fogni és

a' reguláris sereggel együtt a' hazát, ha a' szükség kívánni találja, az ellenség ellen védelmezni tartoznak.

Stralsundból Május' 6-kán. Itt ilyen Hirdetés jöve-ki: — „Ő Swéd Királyi Felsőge kegyelmesen kinyilatkoztatni méltóztatott, hogy minden a' féle akadályoztatásnak nemét, a' melly arra tzelezná; hogy az olyan személyek a' kik a' közönséges felkelés elől magokat elvonni's erre nézve az országból eltávozni akarnának, letartoztatódjanak, szükség felett való eszköznek tartja lenni, mivelhogy egész bizodalommal lévén ő Felsőge a' maga Pomerániai alattvalóinak hűségek eránt, nem hiheti, hogy csak egy is lehessen azok között olyan, a' ki a' jelenvaló időben az ő hazafiúi kötelességéről ugy elfelejtkezhetne, hogy magát a' haza' védelmezéséből kivonni kívánná; sőt ha talán minden vélekedés ellen találtatna is vagy egy ilyen ember, ennek elvesztését nyereségnek fogná tartani ő Felsőge.

A' *Swáb Kerületből* Május' 14-kén. A' helyett hogy a' Frantzia seregek a' Rénus' túlsó részeire való visszatakarodással sietnének, inkább még nevededik a' számok; minthogy a' Regementeknek pótoltatásokra naponként újabb meg újabb *Conscriptusok* érkeznek-meg. Tegnap is egy ilyen 150 újjkatonákból álló csoport, Straszburból jöven folytatva vidékeinken által útját a' nagy armádia felé.

Regensburgból Május 12-kán. Valamint az Anglus ugy a' Swéd Követ is, a' magok Udvaraiknak a' Berliini Udvarral való bajaikra nézve; egy egy előadást terjesztettek tegnap a' Német Rendek eleibe.

Monachiumból Május 9-kén. Ugy értettük;

hogy itt egy Fr. hadi tanács tartatván abban a' mi Királyunk is jelen lett volna: a' tanácskozás tárgyát azonközben még nem lehet tudni. A' hír az, hogy Marschal *Berthier* olyan nyilatkozatást tett volna Császársa nevében Királyunknak, hogy a' jelenvaló környülállásokra nézve a' Fr. seregeknek vagy 4 hónapokig még a' Bavariai, Swáb, és Frankoniai vidékeken kellene maradniok, a' melyre nézve ahoz képpest kellene számokra eleséget rendeltetni.

Nagy Britannia.

London, Aprilis' 27-kén. *Wood* nevű Kurirunkat *Béts* és *Konstantzinápoly* között a' Török földön 30 haramiák megtámadván, az ötet kíséző Jantsárral egygyütt megölték és minden vagyonyától meg fosztották. A' szolgálja egy közel lévő motsárba dönt-bé tettetésből mintha meghalt volna, és ugy menekedett meg a' haláltól.

Azon Lord *Wellesley* ellen, a' kit a' Napkeleti Indiai Kormányozóságból nem régiben haza hivatott az Országlószék, kemény panaszt terjesztettek némely nem jóakarói a' Parlamentom eleibe, azzal vádolván, hogy a' maga gazdagságszomjuhozása 's a' kereskedő Kompánia kintsének elpatsékolása által, véghetetlen adosságba verte volna ezt a' Kompániát. Leg alább 30 millióra számlálják azon adosságot, a' mellyet a' maga kimondhatatlan pompázása által tsinált a' Kompániának. Háza' tartására 200,000 Font Sterlingek (több mint 2 millió Forintok) kivántattak; testörzöi is belé kerültek 500 ezer Forintba. A' *Surati*, *Arcoti*, 's más Indus Fejedelmektől véghetetlen summákat tsikort-fel, tzipra palotákat építtetett, a' hivatalokat a' maga kreaturáival töltötte-bé, 's több effélék. Igaz hogy

szüntelen való hadakozásai és sok tartományoknak meghodoltatások által nem kitsit nagyobbította a 'Kompánia' birtokait: de a' melyre ennek nem tsak semmi szüksége nem volt, hanem tsak terhei nevedtek általa, minthogy ha a' külső belső tsendességet fenn akarja minden itt lévő birtokaiban tartani, leg alább 100 ezer emberekből álló fegyveres seregre van szüksége. Most is 6—8 ezer emberből álló sereget kéntelenítették Országlószékünk a' *Marattokkal* való új hadakozás miatt oda küldeni, a' melynek most Európában is jó hasznát vehetnők.

A' mi a' Lord *Melville* proceszszussát a' felső Házban illeti, ez, foly annak módja szerént. A' vád' aktái felolvastattak előtte. Az ő vádolója, a' nagy gazdagsággal bíró serföző *Whitbread* pedig, egy hathatós belzéd által környülállásosabban előadta a' maga vádjainak fontosságokat, &c. Mitso-da kimenetele leszen a' dolognak, senki nem tudhatja. Lord *Melville*nek is hatalmas partfogói vannak ugyan: de az is igaz, hogy kemény bajnokkal van baja, a' ki nem könnyen fog engedni.

Végezte az Anglus Király által Pruszszia ellen kiadott nyilatkoztatásnak: — „

„A' Januarins 25-kén kiadatott Pruszsziai nyilatkoztatás, a' mely arra való lett volna, hogy a' Berliini Kabinétumnak addigvaló lépéseit megmentsé, a' Királynak tulajdon kezei által subscribáltott vala, és ilyen szavakon végződött: *Szükségtelennek tartom megjegyezni; mely megelégedettek legyenek a' nevezett (Hannoverai) tartományok a' mostani változásokkal. Az én kívánságaim egészen bétöltetnek, ha ezen tartományoknak kormányoztatások, a' mellyet én minden önnön hasznom keresé-*

se nélkül vállaltam magamra, a' lakosoknak boldogított átsóhokra és ő Britanniai Királyi Felségének megelégedésére szolgálhat, a' melly Felség eránt én, valamint mindenkor úgy kíváltképpen a' jelenvaló alkalmatossággal, a' tiszteletnek, hajlandóságnak; és bardságnak mind azokat a' bizonyosságait mutatni kész vagyok, a' mellyeket a' jelenvaló időbeli környütdáldások megengedhetnek. —

„A' megtörtént dolgoknak szemlélése 's a' jövendoktól való méltó félelem, nem engedték, hogy egy szempillantatig is halaszszam végső határozósomat: a' melyre nézve parantsolatot küldöttem Hannoverai Országlószékemhez, hogy semmi a' féle alkudozásokra ne bortsátkozzék, a' mellyekkel oda lehetne a' czélozás, hogy Hannoverába Prusszus seregek szálljanak-be olyan szín alatt, hogy az országot a' Frantziák által lehető ujjontani elfoglalás ellen bátorságha helyheztessek. Az én Választó Fejedelmi Ministerem protestatziójának nem lett ezen tekintetben semmi foganatja. Azon szempillantatban, midön seregeim hajóra kezdettek ülő, hogy Német országról Angliába vissza evezzenek, a' Prusszusi Udvar leg kisebb tekintet nélkül elfoglaltatta Választó Fejedelmi tartományainak nagyobb részeket. —

„Könnyen által lehetett látni, hogy ezen intézeteknek helybehagyattatások az előre kidolgozott planum szerént, a' Gróf *Haugwitz* Párisba való küldtetése által végre fog hajtatni, a' mi éppen így is történt; és a' Frantzia seregek, a' 15-ik Deczemberi Alkúnak egygyik tárgyát, *Ansbachot*, elfoglalták éppen azon a' napon, a' mellyen *Marchis Luchesini* Párisból vissza érkezett Berlinbe, azzal az ízenettel, hogy a' Frantzia Országlószék azt ki-

vánnya a' Berlini Udvarból, hogy a' Decz. 15-kén készült Alkunak feltételeit hajtsa végre. Az én válaszom pedig, a' mellyet a' Pruszsiai Király' 25-ik Januáriusi nyilatkoztatására adtam, akkor érkezett-meg Berlinbe, midön a' Pruszsiai Minister már tudósította vala az én Követemet azon ellen-séges intézetek felöl, a' mellyek éngemet arra kényszerítettek, hogy semmi némü barátságos értekezést ne folytassak többé egy olyan Udvarral, a' melly erántam való kötelességéről így elfelejtkezhetett.

„Az a' Pruszsus nyilatkoztatás, a' melly Apr. 4-kén jött-ki, semmi fundamentomot nem szolgáltat a' menthetetlen eszközöknek megmentethetésekre (vagy megigazíthatásokra). A' kezdete, Pruszsia békeséges hajlandóságának nyilatkoztatását foglalja magában, de a' mellyet igasságosnak tartani nem lehet, minthogy a' fundamentoma, t. i. a' *neutralitás*, nem volt igasságos. Az a' jelentés, a' mellyet Pruszsia Oktober 14-kén éppen azon szempillantatban adatott által a' Frantzia Ország-lóséneknek, midön ez által az *Ansbachi* vidék' neutralitássának megsértetésiért maga is megbántatottnek lenni mutatta magát, nyilván magában foglalja a' Pruszsiai Kabinetomnak azon vallástételét, hogy ő Frantzia Ország eránt mind ez ideig kedvezőleg viselte volna magát. Tselekedetei által még nyilvánosabban kinyilatkoztatta részrehajlóságát. Midön a' Frantzia seregek Hannoverát elfoglalták, szabad általmenetelt engedett önnön tartományain azoknak: midön ellenben az Orosz Császár a' maga seregeinek a' Pruszsus vidékeken való szabad által botsáttatásokat kívánta volna, kész volt ezeknek fegyveres kézzel ellenek állani.

akarni. Frantzia Ország maga nyitotta-meg ezen utat magának, a' mellyét ugyan menteni akarai lattatott magát, hanem ezt is hasonló megbántó módon tselekedte. Jól látta ő azt, hogy hova tselezhet Pruszsia a' maga felindulásának mutatásával, a' melly azonközben már tsak akkor is igen el vala tsendesedve, midőn az Orosz Császár személyes alkudozásokat folytatott a' Pruszsus Királlyal. Pruszsia segedelem pénzt kívánt Angliától, a' mellyeknek megígértetések után aláírta a' *Potzdami* Kötést; de a' melynek feltételeit teljesíteni kétségkívül hajlandóbb lett volna, ha én a' magam köte'ességeimről annyira elfelejtkezhettem volna, hogy az ő ajánlását, a' melly abban állott, hogy a' Hannoverai Vál. Fejedelemséget valami Pruszsus tartományokért eltseréljem, elfogadhassam. —

„Pruszsia azt erőssíti, hogy az akkori történetek után nem függött legyen tőlle, hogy a' maga Országának és az egyéb Északi Státusoknak bátorságok eránt többé gondoskodhassék. Mint látszik azt akarja elhíttetni véllünk, hogy ötet kénszerítettek birodalmának nagyobbitására, és arra, hogy ellenségem' boszszuállásának eszköze legyen inkább ellenem, mint tárgya. Az ilyen vallástétel nem illik egy nagy Hatalmassághoz. A' világ előtt duáva való dolog, hogy az *Austerlitz* ütközett előtt Pruszsziának hatalmától függött az, hogy a' tsendességet Európának vissza adhassa, ha azt tselekedte volna, a' mit tőlle az ő önnön java és Monarchiája betsületének megbántatása kívántanak. Nem is mentegetheti magát egy ilyen jó alkalmatosságnak elmulasztása után. Nem birt-é ő egy még egy 250 ezer emberekből álló armádiával, a' melynek a' Nagy *Friarich* tselekedetei még jó emlékeze-

tében voltak, a' mely a' leg jobb hazafiut tűz által volt felelevenítelve, és a' melly mellett az egész Orosz tábor készen állott segítségül, 's a' melynek segítségére az Orosz Császár még két különös Osztályokat bizott vala egyenesen a' Pruszsus Király' Kormányozása alá? Hogy néminémű veszedelemnek kitette volna magát, az igaz: de az is igaz, hogy ezen időben, a' Pruszsiai Udvar is olyan körülállások közzé vala helyheztetve, midőn a' Státusnak megtartathatásáért minden egyéb félelmeskedéseket fére kellett volna tenni. Az a' Fejedelem, a' ki kételkedve teszi a' maga lépéseit, felfordítja azt a' fundamentomot, a' melyen a' katonai Monárchiák nyugosznak: és Pruszsziának tsak már is érezni kell azt, hogy ő a' maga függetlenségét feláldozta. —

„Az Aprilis 4-kén költ Pruszsus nyilatkozatában az erőssítettik, hogy Frantzia ország úgy nézné Hannoverát mint fegyver által nyert tulajdonát, és hogy az ő seregei készen volnának abba vissza menni, 's felölle végső határozást tenni; holott Hannoverát, mint a' Német Birodalomnak való részét a' Frantzia és Anglus országok között való hadakozás telyességgel nem illeti: és ha azonközben azt a' Frantzia Birodalom igazságtalanul megátadta is, tsak, úgy sok versben kinyilatkozatta azon váltságot, a' mellyért azt kiadni kész lenne. Midőn a' Frantzia sereg ezen Vál. Fejedelmet ide hagyni kéntelenített vala, 4000 emberim és szövetséges társaimnak bizonyos csoportjai már megérkeztek vala annak elfoglalására, azon szempillantásban, midőn Gróf Haugwitz azon kötésnek nevével aláírta, a' melly által az én Statutusaim töllem elvétettek. Az igaz, hogy az Orosz

seregek már ekkor a Pruszsus Király' kormányozása alá voltak biztatva, de az is igaz, hogy az az ember, a' ki ezen sereget vezérelte (*Gen. Tolstoj*) olyan emberi nemes tüztől elevenítették, a' mely a' betsületes embereknek megesmertető tulajdonságok szokott lenni, tsakugyan ezek között a' környülállások között is minden órában kész lett volna az ellenséggel megverekedni, ha az ő Urának szövetségeseit valaki megtámadta volna. A' *Hamelni* várban maradt Frantziátsoporról emlékezetet tenni sem méltó, a' mely mind számára nézve erőtelen mind pedig minden eleség nélkül lévén, már éppen ostrom alá vétetett vala, midőn Pruszsziának igereteire nézve ezen plánum felhagyattott. Az a' állítás a' Pruszsziái nyilatkozatában, hogy a' Fr. Országlószék végső határozást akart volna tenni Hannovera eránt, ellenkezett volna magának ezen Országlószéknek néhányszori nyilatkozataival: annyival is inkább pedig a' hadi rendtartásokkal, a' mellyek szerént nem lehet az elfoglaltatott tartományok eránt végső határozást tenni, kivált még akkor, midőn még békesség-jelentések forognak fenn. —

„Pruszsziának nints jussa annak meg itélésére, hogy alkalmas lehetne-é Anglia annak meggátolására, hogy a' Frantziák Hannoverába vissza térhessenek. A' mi erők elég arra, hogy a' hadakozásnak olyan ditsösséges véget vethessünk, a' milyen illik ahoz a' tárgyhoz a' melynek védelmezését magunkra vettük. Hanem igen bajosan lehet azt által látni, hogy minémű tekintetben erősitheti Pruszszia azt hogy egy átallyában szükséges volna ellene állani annak, hogy Hannoverába, többé valamely idegen seregek bé jöhessenek, holott a' Pruszsziái seregek a'

Berlini Kabinétomnak hitetlen tselekedete után a Hannoverai tartományokban éppen olyan idegenek, mint a' Frantziák.

„Nem emlegetheti Pruszszia a' maga áldozattételt azon szempillantásban, midőn az ő egygyetlen-egy törekedése tsak az, hogy birodalmát nagyobbítsa; ha tsak talám függetlenségének elvesztését nem akarja áldozatnak nevezni, megsebetett szívvel érezvén, mely igen elfelejtkezett kötelességéről akkor, midőn Familiájának egygyik leg régibb örökségét, a' mely hijába esedezett néki azért hogy ne hagygya-el, magától, elvetette; midőn azonközben az ő áldozattételeinek nintsenek is az én politikai Systemámhoz leg kissebb közök, 's nem is adnak néki az én Német birtokaimnak elfoglalásokra leg kissebb just, a' mellyeknek hozzám viseltető hűségek mind ez ideig semmi környúlállás meg nem tántorithatta, és a' mellyek semmit olyan erőssen nem ohajtottak, mint hogy ezen hozzám és Familiámhoz való hűségekben, a' kik tsak az ő boldogittathatóságokért lélekzettünk, megmaradhassanak. —

„Szemmel latható dolog az, hogy a' Berlini Udvar' magaviseletét nem a' Király' szabad akaratjának, hanem annak a' befolyásnak lehet tulajdonítani, a' mellyet az én ellenségem gyakorol ezen Fejedelemnek Kabinétomában. Akár mint légyen azonközben a' dolog elég az ahoz, hogy minden Udvarok és Státusok a' kik ezen környúlállásokat megfontolják, 's megvizsgálják, meg fogják azt vallani, hogy a' Pruszsziái Királynak ez a' tselekedete, a' mellyet egy ő Felségével vér szerént való atyafiságban lévő 's mind eddig búráttságban volt Hatalmasság ellen követ-el, nagyobb veszed-

lemnek teszi ki Európa bátorságát, mint a' milyennek egy oly Hatalmasság' tselekedete kitehelné, a' kivel az ember nyilvánosságos háborút folytatna. Úgyemnek igazságos volna felől meggyőzöttetve lévén, meghívok minden abban részes Európai Hatalmasságokat, hogy légyenek munkások egy olyan Systema meggyökeresedhetésének megadadályoztathatásában, a' melly az által, hogy a' Német Birodalom egygyik valóságos részének magában való politikai fenn-állását fenyegeti, az egésznek bátorságát kétségesse és ingadozóvá teszi. —

„Sürgetve kérem és kívánom azt a' Konstitúció szerént való segedelmet, a' melly engemet mint Választó Fejedelmet illet: kérem és kívánom én ezt valamint a' Német Birodalomtól magától és annak Felsőes Fejétől, így szintén az Orosz és Swéd Birodalomtól mint a' Német Birodalom Konstitúziójának kezeseitől, és mint a' kik már leg nagyobb illendőséggel kinyilatkoztatták az én Státusaimnak megm.adások eránt való akaratjokat. —

„Végezetre mind a' magam mind örököseim' neveken az én *Braunschweig-Lüneburgi* Választó Fejedelemségemnek 's az ahhoz tartozóknak minden némű illetetések ellen, protestálok, és mint Választó Fejedelem azt a' Berlini Udvarnál Minis-terem által már egyszer tétetett nyilatkoztatást még egyszer megújítom, hogy engemet semmi féle politikai egygyetértésekből folyható haszon fel nem indit, és valamely kárpótolásnak vagy *compensatzió*nak ajánlása még kevesebbé veszen arra, hogy arról, a' mivel önnön méltóságomnak és Hannoverai példás hűségű és indulatú alattvalóimnak tartozom, annyira elfelejkezzek, hogy Választó

Fejedelemségemnek elidegenítésére rá álljak. Költ
Windsori palotában April. 20-kán, 1806. ban ország-
lásomnak 46-ik esztendejében.“

György, a' Király.

Frantzia Birodalom.

Parisból, Május 9-kén. A' nevezetes Generális
Sebastiánt, a' ki kivált a' Sándor Császár fő hadi-
szállásán való járásának alkalmatosságával Auster-
litznéi, magát igen esméretessé tette, Konstántzi-
nápolyi nagy Követté nevezte Napoleon Császár.

A' szerentsétlen Villeneuve, a' kinek halálát
már említettük, maga ölte-meg magát, öt dőfések-
kel, a' mellyeket egy késsel ejtett a' bal oldalán.

Orosz Birodalom.

Pétersburgból, Aprilis' 19-kén. Azon Császá-
ri Testörző Regementjeink, a' mellyek a' tsatázó
mezőről való vissza érkezésektől fogva Gatschiná-
ban, Zarkojselóban, 's ezeknek környékeiken vol-
tak megszállva, mostanában ismét bójönek ide a'
fő városba, 's előbbeni Kaszármaikba szálla-
nak-bé.

Az Udvari Ujjság szerint, ilyen levelet inté-
zett Sándor ö Császári Felsége Gen. Gr. Buxhöv-
denhez: — „

„Az Ur által ezen egész táborozás alatt tété-
tett böits intézetek, 's az a' vitézség, a' mellyet Gen.
Ur az Austerlitz-i tsatában a' Frantzia seregek el-
len kimutatott, a' hol a' tábor' balszárnyát vezérel-
vén a' háza eránt már esméretes hérosi tselekedé-
teit bátorságának és álhatatosságának ujjabb meg-
bizonyításával koronázta, felindították a' mi figyel-
metességünket és megnyerték jó akaratunkat. En-
nek közönséges tzímer által való kinyilatkoztatá-
sául, a' Wladimir szent Hertzeg' Reudjének első

rangú keresztesévé nevezzük Gen. Urat, a' melynek ékességeit ezennel által is adjuk, és parantsóljuk, hogy Gen. Ur ezeket felvévén a' szokott rendtartás szerént hordozza. Egyéb eránt meg vagyunk győzöttetve a' felől, hogy ilyen háladatosságunknak vétele ut in egész erővel azon fog törekedni Gen. Ur, hogy magát a' mi Császári jó akaratunkra a' nekünk való hasonló buzgósággal való szolgálatai naprólnapra érdemesebbé tegye. Febr. 24-kén, 1806. — „ „Sándor.

Magyar Ország.

Nagy Győről, Ikerek havának 15-dikén. A' Magyar Tudományokban esmértes, T. T. Német László Győri Proteszszor, és Oskolai Rektor Ur, nagy fájdalma özvegyének, árvájának, számos barátinak, és a' Magyar Múzsáknak, életének 36-dik Esztendejében élni még szünt.

Debreczenből Május 12-kén. Nálunk tegnap délután igen nagy és nevezetes égtsattogás és meerkő hullás vala, a' mely néhány helyeken hagyta hátra kegyetlen erejének nyomdokait. Egy házra rá esvén, a' teteje ennek el is égett, hanem benn sem az embereknek sem a' holminek semmi baja nem lett. A' Várad utzai kapunál egy embert megölt. A' harmintzados közönn is megért a' menkö szele egy gazdát és egy szolgálot: hanem ezek még életben vannak, és gyógyulásokhoz reménség van.

Budáról Májusnak 13-dikén. Tekintetes Torontal Vármegye Tábla-Birájának *Szent-Györgyi Kiss Antal* Urnak szerentséje volt, ő Herczegségének Palatinus Urunknak bé-mútatni egy érczbül öntött (*Bronze*) Herkulesnek szép, és betses bálvány képét, melly Trajánus Császár ideihez tartozandó, *Sinitzu* helységtől közel *Mehadiához*, huszon hat

eszteudök előtt találtatott. — Ezen Régiséget ed Herczegsége nem tsak kegyessen elfogadni méltóztatott, hanem minekutánna mind hazabéli, mind külföldi Tudosok által annak egyenlősége, szépsége, és mestersége vizsgáltatott volna, Tek. *Brasovvi Miller Ferdinand Jakob* Urat, több N. Várme-gyéknék Tábla-Biráját, és N. Magyar Ország' Könyv-Házának nemzeti Tárnokát, érdemesnek tartotta va-la, hogy a' köszönő levél mellett egy drága bril-lantos Gyűrűt, ő Herczegségének nevében, *Kiss Ur*-nak személyessen által-adna. — Reménljük, hogy ez a' szorgalmatos, és tudós Hazánkfia nem soká-ra ennek a' Ritkaságnak le-írásával, és telyes tú-dósításával az olvasó községet megajándékozza, kinek egynéhány nap előtt egy nevezetes Munká-ja a' sajtót illy tzm alatt hagyá el: *Versuch pä-triottischer Vorschläge zur Aufnahme der ungrischen Sprache von Jac. Ferd. von Miller. 8. Pesth bey Jo-seph Eggenberger 1806. 30 xr.*

Harmadszori Híradás.

A' jövő Junius hónapban esendő Medardusi Pesti vásárban, azon hónap 8-ik napján dél után 4 órakor a' Gróf Károlyi familia méneséből szá-mos ifjú meulóvak, különkülönbféle idejű pari-pák, és kantzák a' többet igirőknék, kész pénz fi-zetésért el fognak adattatni. — A' kiknek azoknak meg vételekre kedvek leszen, a' meg határozott napon és órán Pesten a' Gróf Károlyi Háznál je-lennyenek meg:

Az Érdemes Tudos Magyar Közönségnek je-lentetik, hogy egy új Magyar Könyv kijött ezen Titulus alatt: *Világ Labirintusa, és sziv' Paraditsa-ma.* A' könyv 24 árkus, in 8. az árra 45 xr. talál-tatik N. Wéber Simon Péter Úrnál Pöcsönyban.

A' Könyvnek Irója volt ama híres *Koménius Amos János*, kinek élete a' könyvnek elején röviden le-íratatik; mostan pedig Cseh nyelvből Magyar nyelvre fordítottatott. Az Iró ebben a' könyvben az egész Világnak folyását eleven színnel lefesti, a' ki is egy Bujdosó képében e' világot eljárván, abban minden Allapatot és Rendet, a' legalacsonyabtól fogva a' legfelsőbbig szemesen megvizsgálván, és keményen meg rostálván, azt mutatja meg; hogy e' Világban semmi egyéb nintsen hibája-valoságnál. Ellenben a' ki az Ur Istenhez erőssen ragaszkodik, ő nála találja fel a' valóságos örömet és vigasztalást.

Ennek a' Könyvnek betses vólta, melynek olvasására szánt időt az Erd. Olvasó soha meg nem bánja, arra bírja a' fordítót, hogy azt, mint tudós, hasznos, és az elmet gyönyörködtetéssel bé töltő Munkát, bátorodik az Erd. Tudos Magyar Közönségnek kegyelmébe ajánlani, 's javasolni, mint, a' Nemes Magyar Hazának igaz Fija, Cseh Országban

Rimdy István,
Liszzai Ref. Prédikátor.

Jelentés,

Bertuch Természeti-történelmi Képek könyve eránt.

Ezen Munkának magyar és deák magyarázattal meg bővített kiadásából a' jövő Medárcsi Pesti vásárra két Tsomó készült el; melly Tsomókat meg lehet szerezni Pesten Kiltán, Eggenberger, Kis és Hartleben, Posonban pedig Schweiger és Leeg Könyvárosoknál. Az ára egy Tsomónak két for. 30 kr. — Ezentúl minden Pesti vásárra két Tsomó adatik ki, melly ígéretek okvetetlenül teljesíteni is fogják,

a' Kiadók.